

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 24. Febr. W przeszłą sobotę była w Kwirynale Kongregacya extraordynaryjna, z Kardyńałow *Bauchieri*, Sekretarza *Statu*, *Imperiali*, *Pio*, *Corradini*, *Origo*, *Gotti*, *Porcia*, *Maffei* y *Corfini* respektie interesu Kościoła Francuzkiego, złożona. Tegoż samego dnia Kardyńał *Barbérini* oddał Kardyńałowi *Cibo* przy zwyczajnych ceremoniach w Pałacu swoim Krzyż wielkiego Przeorstwa, po czym zaraz ostatni do *Massa Carrara* wyjechał. Drugiego dnia Posel Maltński wiążd swoy publiczny z wielką magnificencyą y asystencyą 86. káret poszostnych, od rożnych Ministrów y IchMów iemu *obwian* wyślaných, odprawił; który odebráwszy przy Brámie *Notre Dame du Peuple* nazwany, przez IMóci P. Majordoma od Oycá S. zwyczajne komplementá, *in precedencia* Gwárdyi Szwajcarskiej, Prokurátorów Konfystorskich & *Protonotariorum Apostolicorum* do stancyi swojej był zaprowadzony. Dzień którego publiczną miéć będzie ándyceny; ielzcie nie de-

terminowano. W poniedziałek Kardyńał *Maffei* w Poselstwie *de Ravenné*, á IMóci *Simonetti* do Nuncyatury Neapolitańskiej wyiechali. We fraodę *Beatissimus* denominował Kardyńála *Salviati* Ablegatém d' *Vrbini* z pozwoleniém, áby tu przy swoiey funkcyi, iáko *Praefectus Signaturae* mógł zostaé, záczyntenże *Eminentissimus* IMóci Pána *Sarra Vice* Ablegatém ná miéysce swoje expedyował. OO. Dominikáni *de la Minerve* upráśzali Oycá S. o čiáto s.p. *Benedykta XIII.* iáko z Zakonu ich będącego, áby go *ad Mausoleum*, dla niego w Kościele swoim wystáwionym, trąnsportować mogli, co im też *gratiosissimé* pozwolono.

z Portugallii.

z *Lisbony* d. 7. Febr. W tych dniách stáły tu dwa Okręty, które pod czás ostatniénáwalności duzo podejmowały niebezpieczéstwa y podług relacyi onych, wiele *sig* Hiszpáńskich, Angielskich y Hollenderskich Okrętów po rożnych miéyscach porózbiliáto, przez co nie máto szkody będzie. Tenże wicher przez cále ósm dni tu trwá-

trwający, tak fale morskie powynosił, że wiele tysięcy skrzyń cukru y niewypowiedzianą moc soli *dissolvit*.

z Hiszpanii.

z *Sewilij* d. 17. Febr. W tym tygodniu Krolowá IehMé bárdzo nákatár západlá bylá, iednakże teráz inż do siebie przysła, powiadaia, że się Krolestwo IchMé w krotce w podróżá pewną wybierać máia. Ostatni wicher przez kilká dni tu trwający, morze około *Gibraltaru* tak wyfoko był wyniośł, że się wodá ná kilká mil z brzegów powylewála, przez co nie tylko chłopstwu wielkie poczynił szkody, ále też robotę naszą około tránzfementu tám wystáwionego, wcale zruynowál.

Z *Laguna* Stołecznego Miásta Wyspy *Teneriffa* przez ostatnie Okręty iest wiadomość, iż d. 30. Nov. w roku przeszłym dwoie trzęsienia ziemi ná będącey ku wschodowi wyspie *Gratiosa*, nád cáły kwádrans trwały, potym miała się ziemiá ná 5. mieyscach otworzyć y kupę ognia z kámiensiami ná popioł spálonemi y wielką moc máteriy wyrzucić. Ogień ten po wyjściu pół godziny, dostáwty się między budynki, nie máło onych *incineravit*. D. 1. Decem. ku 5. godzinie w noc przestály też mieysca otwarte ogniem rzuczać, lecz d. 2. tegoż Miesiáca znou zaczęły bárdziey *vomere*, zkąd ogień przez wicher gwałtowny, który ná ten czas pánowál, do boru wielkiego zápedzony, tak go *inflamavit*, że y podobieństwo do uhámování nie było. D. 6. Decemb. ná stronie ku Połnocy ná teczé wyspie było ciężkie ziemi trzęsienie, po którym ná tych miást deszcz náwálny z grádem błyskawicami y grzmotó lunął. Po tej fládze, z znou się nie dáleko *Laguna* ná zówninie ziemiá rozstąpiła, do ktorey przepásći wielka się część gor przyle-

głych zawałisá, y rázem ogień wyziął, wcale uskromisá. *Gratiosa* y *Teneriffa* wyspy, między Kánaryjskie poczytáne bydzé powinny, leżá ná Morzu Atlántyckim náprzeciwko Krolestwu *Marocco* y wszytskie do Hiszpanii náleżá. Przedtym się szczęśliwemi wyspami *Insula Fortunata* dlá wielkiey wszelkich urodzáiow obfiteści názywály. Ná wyspie *Teneriffa* iest nád zámiar vysoká gorá *Pico* názywáiącá się, ktorá záneywyższá w cáłym świecie máia.

z Fráncyi.

z *Wersalu* d. 6. Mart. Záwczoráy u-boie Krolestwo IchMé iáko w czwartą Niedziélé Kwádragezymálną w Káplicy Zámkowcy Mszy S. spiewáncy z muzyką odpráwioncy *aderant*, po obiedzie zás Kázania X. lezuity *Pernisseau* flucháli. Powiadaia, że się Krol IMé rezolwowál pierwszych dni Mája z cáłym Dworem do *Marly* wyiechác, y tám ze trzy niedziéle zábawić, á ztamtąd powróciwszy, lekką drágonią ná mieyscu *le champ de Mars* názwanym lustrówác. Wtych dniách bylá ráda wielká w przytomności Pána, do ktorey tákże Ministrow cudzoziemskich wokowáno. Po nicey Angielski y Hollenderski Ministrowie událi się do Kárdynała *de Fleury*, uprászaiąc onego, żeby się ráczył spytać IMéi P. Márkwisá *de Castellar* Ministrá Hiszpañskiego, czemu by się Xże *de Liria* tak dlugo w Wiedniu bawił? czyli *non eo fine*, że Hiszpañia partykularny pokoy z Domem Austrýackim chce zázwierác, y opuściwszy inne Potencye, do Tráktatu Wiedeńskiego przystápić? po tej expostulácii, spytał się Kárdynał *de Fleury* przerzeczonego Imci P. Márkwisá w sens wyráżony: *Reposuit*, że niewie, w iákichby Kommissách Xże *de Liria* w Wiedniu bawił, to mu iednak *constat*, iáko przed wyiázdem swoim z

Mo-

Mołkwy, Krolá IMéi Hiszpańskiego u-
prászał, áby powrócającemu do swoicy
Oyczyzny, w Europie Dwory nawiedzić
pozwolił, iákoż náprzód był u Krolá
IMéi Polskiego w Wárszawie, z támtąd
do Wiedniá y podobno się ztąd do in-
nych Dworow udá. Teráźniejszyá Xžná
de Chatillon ieszcze nie miała honoru od-
dáć wizytę Krolowy IeyMéi y ná iey
Taborecie usićć: bo *scirendum* że Xžnie
káždey, kiedy náypierwszą Krolowy od-
dáie wizyty, Táborcik sławiają, ná kto-
rym usićć zwykły, y zowie się to *Droit
de Taboret* álbo Práwo máłego stolka.
Z *Toulon*, in *Gubernio Provence* leżące-
go, ktore Miásto iest Forteca, główná
z Portem bezpiecznym, Poczta przy-
nioślá, iż z támtąd 4. Okręty wojenne
pod Kommendą IMéi P. *du Gué-Trou-
nin* do Konstantynopolá wyszły, w *Mar-
seilles* zaś gdzie tákże iest Port wybor-
ny y tylko mil kilká od pierwszego le-
ży, stoia 4. gálery pogotowiu, ktoremi
Xžc *de Staigra* w Póscistwie do Rzymu
do *Civitta-Vecchia* má *transportari*.

z Anglii.

z Londynu d. 5. Mart. Stáął tu nie
dawnó umyślny od IMéi P. Lordá *de
Chesterfield* Poslá náłżego, w Hádze bę-
dącego, z wiadomościá, iáko IMé Pan
Gráf *de Sintzendorff* Posel CesarSKI od
Pryncypála swego zupełná y áffektacyi-
ná in *puncto* ácceleracyi generalnego po-
koju otrzymał ratyfikacyá, dláczego w
prędce z Hági *excursurus*. Doniosł ták-
że, iż Xžc *de Nassau* *Stegen* Kátolik,
ktory przed kilką czásami był w Hádze,
pewnego Ministrá *ad urgendum negotiis*
respektem Oráńskich pretensyi z pleni-
potencyá tam przysláł. Procz tego zná-
ducie się wielu innych konkurentow, kto-
rzy pretensye swoie renowowác žyczá,
skąd rzecz tá przez czás niemáły umor-
tyfikowána bywśly, teráz podobno zno-
wu *resuscitabitur & ad motum* przysidzie,
co *Majorenitati Xciá de Nassau Ora-*

nia przypisuią, ktory się iáko náybardziej
stárać bédzie, áby tę godność odebrál w
posseficyá.

z Hollandyi.

z Hagi d. 8. Mart. Pod czás ostatnie-
go Stánow IchMécw Kongressu wszystko
przy konfyderacyi teráźniejszych konjun-
ktur, coby tylko do przyszley kámpánij
náleżało (iezeli ieszcze do niey przy-
dzic) przełożono y wszelákie uczynio-
no dyspozycye, áby przyszłego Mie-
siáca Kwietniá zupełná była gotowość.
Interea bárdzo się ciż IchMéc dziwuią,
że dwor Hiszpański co raz bárdziej od-
zaczętych, respektem kombinacyi z Ce-
sarzem IMcią Konferencyi uniká, y ku-
ryerowie teráz z Hiszpanii prosto do
Wiedniá biegiwáią, z czego wnoszą, iż
Krol IMé Hiszpański zá powodem Kro-
lá Fráncuzkiego z Cesarzem IMcią ná
pártýkulárny pozwoli pokoy, záтым Trá-
ktát Hannowerki odstąpi y do Wiedeń-
skiego udá się; jednák *eo non attentó*,
IMc Pánu *Van der Meer* Posłowi násze-
mu, w *Sewidz* będącemu, dáno ordynáns,
żeby Krolowi IMéi Hiszpańskiemu *li-
beré* opowiedziáć, iáko, iezeliby się z
strony iego rezolwowáno, dláczego wy-
danie efektow álbo towárow przeciwi-
ko dáwniejszym konwencyom z zná-
czną interessedantow Hollenderkich szko-
dą prolongowác, tedy Stány IchMéc *co-
gentur*, sobie w tcy mierze ták postępo-
wác, iáko się już przedtym stáło. Dy-
rektorowie *Ost Indyjskiego Commerci-
um* tymże Stánom IchMéciom przez De-
putowáných doniesli, iáko się rezolwo-
wáli 3. álbo 4. milliony zápożrećciá
pro-Cento dlá znieśiená y oddaniá prze-
stęgo pozostáłych piéniedzy subsydyál-
nych, Krolowi Duńskiemu náleżących,
wyliczyć, żeby tym sposóbcem háńda-
morzć wschodowym bezpiecznicy mogł
bydź prowadzony: Záтым dyfferencje
między Krolém Duńskim á Stánami Ich
Méciámi, mogá w krotce *facilitari*.

z Dánii.

z Kopenhagi d. 8. Mart. Zawczoraj stanał tu od IMéi P. Bárona *Sohlenda-la*, Posła naszego przy Dworze Angielskim zostającego, kurjer, z relacją, że za medycyą Króla IMéi Angielskiego, pozostałe *subsidia* y pieniądze celne w krotce Dworowi naszemu oddane będą, z tym wszystkim iednak po ostatniemy rządzie Officyerow zaśzedł ordynans, żeby żaden Okręg przez *Sund* nie był przepuszczony, poki z tamtey strony zupełna nie zaydzie satysfakcyá. Krolestwo Ich Méc oboie do *Fridrychsburga* wyiechali, dokąd także Xżná Iey Méc Szarlottá Amália, Siostrá Krolewská, ktorá tu przez czas niemáły bawiła, *excurrit*. Budowanie Miásta tuteyszego, które przed rokié do szczytu wygorzało było, znacznie *acceleratur*, kiedy inż wszystkie ulice *regularissimé* podług generalnego ábrysu założono, y ná ten koniec wielkie summy pieniędzy od Xżąt Kompátryotow *remittuntur*. Przyięto także niezliczoną rzecz Mularzow y Cieślow, żeby Miásto ieszcze tego roku do pierwszey przywieść perfekcyi, owšem doskonałey y ładniy w Strukturách y budynkách, niżeli przedtem było, wystawiono

z Szwecyi.

z Sztokholmu d. 20. Febr. IMé Pán Gráff de Horn Márzatek Seymowy z ukontentowanié publicznym codziennie deliberacyom *ad serā noctē adest*, á ná zajtrz zawsze *de transactis* Królowi Iméi y Senatowi ráport czyti. Wszelkie pod czas terażniejszego Kongressu dyspozycye do tego iedynie *collimant* końcé, żeby Pánstwo do pierwszey y náleżytey przywieść pory, á poddaństwo od zbytnich uwolnić kontrybucyi: lákoż między innemi Xřtvo Pomeránii od Stánow otrzymało deklaracyą, że táż Prowincyá dla nieznosnych pod czas ostatniy wojny poniešionych ruiny, procz umniejszenia

podátkow ieszcze inną mieć będzie defalkę. W wielkiey á ostatniy rządzie morskiey, ná którey IMé P. *de Szpaar* General-Admirál sam był przytomny, *conclusum*, żeby wszystkie po Portách Pánstw będące Okręty wojenne ná blisko nástępujący Máj do wychodzenia zá pierwszym Ordynánsem były pogotowiú. Rezydujący tu Minister Helsztyński starał się dotąd *auxiliis*, aby interes Pryncypála swego respektem przyszley sukcesyji terażniejszym zgromádzonym Stánó remonstrować, *per consequens* požadana ná to otrzymać rezolucyą. *Reposuiť*, że ten interes nie náleży do Seymu, á dotego ieszcze nie máją rácyi o tym pomyslić, szczegulnie tylko życzą, żeby P. BOG Króla IMéi długo w czerstwym zdrowiu konferwować ráczył, mając takiego Pána, który się wszelkimi siłami o Dobro Pospolite Pánstw swoich stara.

z Moskwy.

z Stolicy d. 22. Febr. Kárnawáł tuteczny do tych czas z wielkim wszystkim ukontentowaniem u Dworu ágitujący się, weále teraz przy zaszlym Pošcie *cessavit*. Konferencye z Pořtem Chinskim respektem postanowieniá Traktatu *Commerciorum ad vota* Cárowy Iey Méc *continuantur*, zkad Kuncy znacznego spodziewają się pożytku. IMé P. General *Minich*, zá ordynánsem Cárowy Iey Méc w tych dniách tu stanał, który ná wielkiey rádźie temi dniámi odprawioneý był przytomny, między innemi ná niey *conclusum*, aby cała Rosseyká Flottá ná przyszly Máj do wyjścia polzágle pogotowiú bylá; dla czego wszystkim Kupcom do *Weronitz* hándlującym opowiedziano, że orym żádných Máytkow, poniewáż do okrętow wojennych potrzebni będą, nie pozwolá. Dáno także Ordynans, żeby w drodze będącego Poři Turckiego, ná granicach nászych wspaniale przyiáć y onego iáko náylepiey od mieyscá do mieyscá konwoiować, oráz wszelkimi potrzebami prowidiuáć, áż do samey Stolicy odprowadzili.